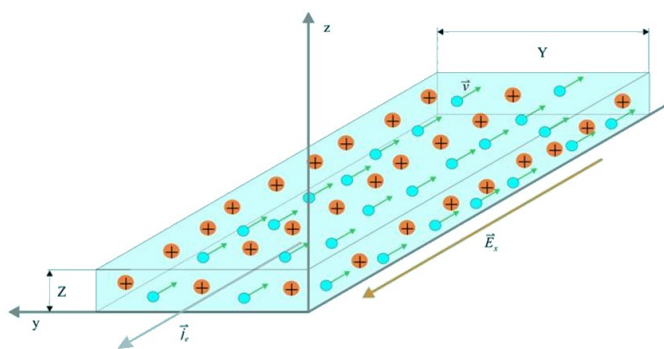

HALLOVA NAPETOST

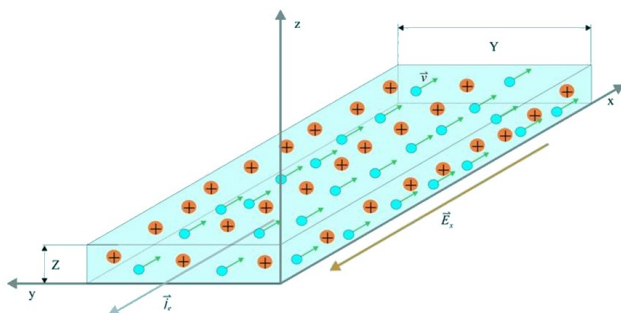
Modri krogi predstavljajo elektrone, rdeči pa pozitivne naboje. Zelene puščice so povprečne hitrosti naboja.

Gostota toka elektronov je odvisna od gostote nosilcev naboja (N/V) in od njihove povprečne hitrosti v .

$$j = \frac{I}{S} = e_0 \left(\frac{N}{V} \right) v$$

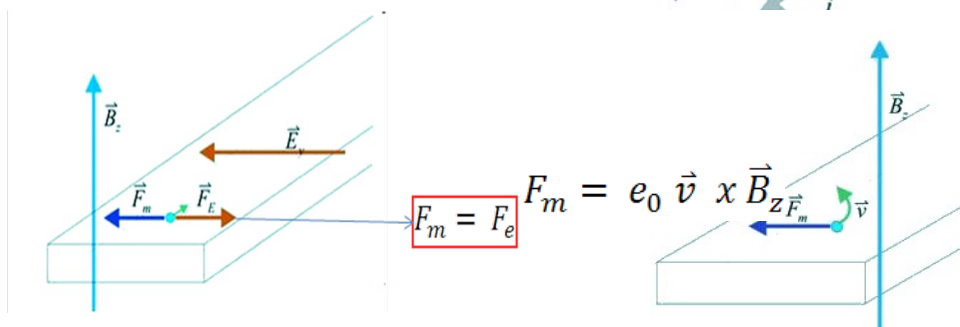
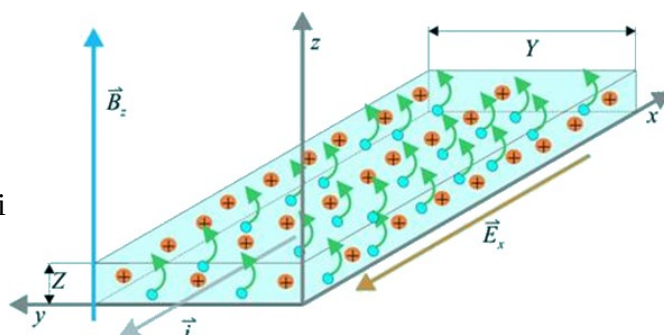
I ..... tok skozi vodnik
 S ..... presek vodnika
 e_0 ..... osnovni naboj
 N/V .... gostota nosilcev naboja
 v ..... povprečna hitrost

Primer z elektroni

Ko vodnik s tokom I postavimo v magnetno polje, katerega silnice so pravokotne nanj, na elektrone v vodniku, gibajoče se v nasprotni smeri toka deluje magnetna sila v smeri Y in jih odklanja proti levi strani ploskve. Zaradi tega se na eni strani nakopiči pozitiven naboj, na drugi na negativni. Tako se pojavi v vodniku v smeri Y prečno el. polje tako imenovano Hallovo el. polje, katerega silnice so pravokotne na smer toka.

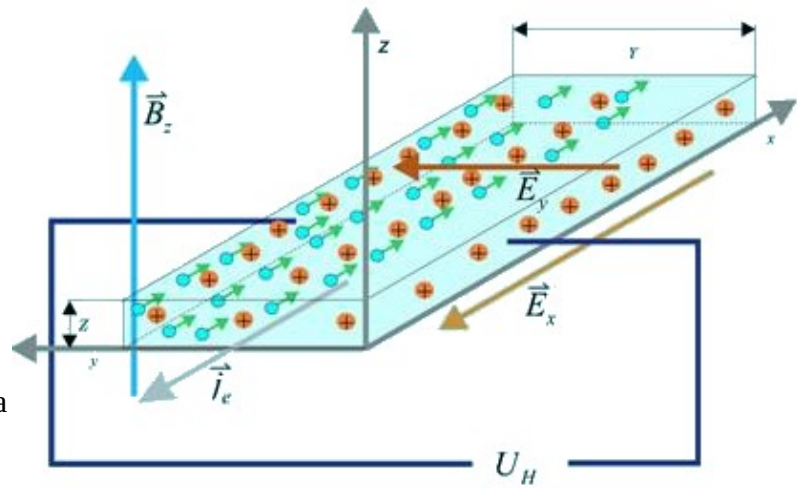
Nastalo polje deluje na vsak gibajoč delec z nabojem e - z električno silo, ki nasprotuje magnetni sili. Elektroni se tako gibljejo ob tem robu vodnika, dokler električno polje v smeri Y ni dovolj veliko, da je el. sila F_e na elektrone enaka magnetni sili F_m ($F_m = F_e$).

Zaradi prečnega električnega polja se med prečnima stenama vodnika pojavi **Hallova napetost**.

$$U_H = E y = v B y = B y \frac{j}{e N}$$

Pri kovinah je ta napetost nekaj .. μ V, pri polprevodnikih pa približno 1 mV.

Predznak je odvisen od predznaka naboja električnih delavcev v vodniku. V našem primeru je to elektron.

Uporabljamo jo za **merjenje gostote magnetnega polja**. Če poznamo gostoto in naboj električnih delcev, ter izmerimo napetost, lahko izračunamo gostoto magnetnega polja.

Iz merjene Hallove napetosti in širine vodnika lahko izračunamo **jakost električnega polja**. Namesto te jakosti lahko navedemo **Hallov koeficient K_H** . Njegova velikost je odvisna od snovi iz katere je.

$$K_H = \frac{E_y}{B_z j}$$

Definicija:

Hallov pojav je nastanek električne napetosti med stenama vodnika, ki ga postavimo v magnetno polje.